

**Beszámoló jelentés az Egész életen át tartó tanulás program Leonardo da Vinci Mobilitás
alprogramban megvalósuló tanulmányútról**

A szakképzés területe: vendéglátás – idegenforgalom

A tanulmányút helyszíne: Granada, Spanyolország

Időpontja: 2011. április 03-10

A tanulmányút öt napon át tartó munkaprogram keretében valósult meg. A tanulmányutat szervező Wexedu Alapítvány képviselője a szentendrei felkészítés során a résztvevők által felvetett kérdések és igények alapján egyeztetette a végleges munkaprogramot a M.E.P. Europrojects Granada igazgatójával, Mari Carmen Espartero Petalessel. A napi programok ezeknek az igényeknek a figyelembevételével valósultak meg.

A tanulmányút résztvevői az ország négy városának szakképző intézményeit képviselték:

- a karcagi Varró István Szakiskola, Szakközépiskola és Kollégium szakmai igazgatóhelyettese, aki több sikeres diák mobilitási projekt szervezését koordinálta
- a Békéscsabai Központi Szakképző Iskola és Kollégium főigazgatója, aki a Békéscsabai 1. sz. TISZK képviselője, országosan is elismert szakképzési szakember
- a BÉKSZI Zwack József Kereskedelmi és Vendéglátóipari Tagiskola igazgatója, több sikeres kereskedelem-vendéglátást érintő szakképzésfejlesztési projekt megvalósítója (Világbank, SZFP, TISZK, Phare, nemzetközi projektek),
- a miskolci Szentpáli István Kereskedelmi és Vendéglátó Szakközépiskola és Szakiskola szakmai igazgatóhelyettese, sikeres nemzetközi projektek megvalósításában aktív szerepet vállalt, iskolájában innovatív tevékenységet folytat
- a keceméti Széchenyi István Idegenforgalmi, Vendéglátóipari Szakközép és Szakiskola két kollégája, akik rendszeresen készítének fel diákokat országos szakmai versenyekre, ahol több kiemelkedő eredménnyel büszkélkedhetnek

A WEXEdU Alapítvány a résztvevők kiválasztásánál törekedett arra, hogy a vendéglátóipari és kereskedelmi szakképzésből a tanárok, középvezetők és a felsővezetők is képviselve legyenek. Ez jó alapot adott ahhoz, hogy különböző aspektusokból értékeljük a tanulmányút során tapasztaltakat.

A WEXEdU Alapítvány március 20-21-én Szentendrén tartotta a felkészítő és csapatépítő tréninget, amelyre minden résztvevőnek az alapítvány által meghatározott témakörökről prezentációt kellett előzetesen készíteni. A csoport tagjai megismerték egymást, majd bemutatták az elkészített prezentációkat a következő témakörökből:

- Spanyolország
- Granada
- a magyar oktatási és szakképzési rendszer főbb jellemzői és egy angol nyelvű prezentáció elkészítése
- a vendéglátás tananyagtartalma

- Magyarország gasztronómiája és jellegzetességei.

A helyszínen közösen feldolgoztuk szakértői mozaik módszerrel a spanyol oktatási rendszer felépítését.

A tréning lehetőséget biztosított arra, hogy megfogalmazzuk azokat a résztvevők számára fontos kérdéseket, amelyekre a tanulmányút folyamán választ kívántak kapni. Ez különösen izgalmas volt, mivel jelenleg is zajlik a magyar szakképzés újbóli átalakítása.

A csoport április 3-án indult a szakmai tanulmányútra az alapítvány képviselőjének kíséretében, aki az út folyamán a tolmácsolást is biztosította. Granadában a repülőtéren a M.E.P. képviselői fogadták a résztvevőket, valamint a szakmai programok során biztosították a helyi közlekedést a saját kisbuszokkal.

1. nap

A csoport a Granadai Turisztikai Központban megismerkedett a fogadó szervezet munkatársaival. A kölcsönös bemutatkozás után véglegesítettük a következő napok programját.

Mari Carmen bemutatta a spanyol iskolarendszer struktúráját, abban a szakképzés szintjeit, szerepét, helyét és a tanulási utakat. Ezt követően a BÉKSZI főigazgatója megtartotta angol nyelvű prezentációját a magyar szakképzésről, majd aktív beszélgetés alakult ki a jelenlevők között a két képzési rendszer hasonlóságairól és különbségeiről.

A nap zárásaként a fogadó intézmény képviselője prezentációt tartott Andalusia tartomány és Granada nevezetességeiről, valamint a résztvevők képviseletében a miskolci igazgatóhelyettes bemutatta Magyarországot és annak gasztronómiai sajátosságait.

2. nap

A Hotel Corona Granada, 4 csillagos szálloda igazgatója fogadta a csoportot. Bemutatta a szállodaláncot, a szállodát, a kiszolgáló helyiségeket, majd a külső szakmai gyakorlat szervezésének részleteivel ismertette meg a résztvevőket.

Tanulságos volt, hogy a fogadó gyakorló hely miként egyeztet az iskolával a tanuló fejlesztendő kompetenciáiról, melyet egy szerződésben, azt követően egy munkanaplóban rögzítenek. Nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy minél inkább készség szintre emeljék az előzetesen meghatározott kompetenciákat. Egyenrangú munkaerőnek tekintik a tanulókat, és fejlettségi szintjüknek megfelelően terhelik őket. A szálloda motivált a tanulók fogadásában, mert működésüket is így tudják hatékonyabbá tenni, hiszen 130 szobára mindösszesen 21 alkalmazottjuk van. A tanulók teljesítményét a munkanapló és a tanulók írásos beszámolója alapján készítik el.

3. nap

Andalusia tartomány legnagyobb és legrégebbi vendéglátóipari és idegenforgalmi szakképző intézményébe, a Hurtado de Mendozába látogattunk el.

A 3 éve újjáépített épületet teljes egészében körbejártuk: 18 tanműhely és a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségek lenyűgöző felszereltséggel szolgálták a 800 tanuló képzését. Az elmúlt évben profiltisztítást hajtottak végre, a gimnáziumi képzést megszüntették és helyette a felnőttképzést egyedülállóan integrálták az intézményben az iskolarendszerű szakképzéssel.

Szálloda, turizmus, vendéglátás területén 16 éves kor után képzik a tanulókat (szakmai alap- és felsőfokú szakképzésben), valamint a Munkaügyi Minisztérium megrendelésére az átképzésben is szerepet vállalnak.

Megdöbbenéssel vettünk róla tudomást, hogy a heti 31 órából 25 óra tanüzemi gyakorlat és 6 óra elmélet van. Az elméleti tárgyak között szerepet kap az idegennyelv (angol, francia), a vállalkozási és gazdálkodási ismeretek. Egységesítették a szakképzés hosszát, melyet 2000 órában határoztak meg. A modul rendszerben folyó szakképzésben nincs záróvizsga, az egyes modulok oktatása közben és végén feladatbankból kiválasztott feladatsor megoldásával ad számot megszerzett kompetenciáiról a diák. Az értékelését két tanár egymástól függetlenül végzi, ezzel biztosítva az objektivitást. Bár a képzési idő két év, de az állam maximum 4 évig ad lehetőséget a modulok sikeres teljesítésére, a szakképesítés megszerzésére.

A modulok tananyagtartalma, valamint követelménye kiadványokban rögzített, mindenki által hozzáférhető.

Az intézménybe 20 különböző nemzetiségű diák jár, akiknek az integrálása eredményesen megvalósul.

Hasznos volt az intézmény minőségbiztosítási rendszerének a megismerése is.

4. nap

A Granadától kb 80 km-re levő I.E.S. Mediterráneo szakképző intézménybe látogattunk Almunecar-ba, amely a tartomány 2. legnagyobb szakképző intézménye a projekt által érintett szakterületen.

A város tengerparti fekvése indokolja a vendéglátás-idegenforgalom munkaerőpiaci szükségleteinek kielégítését. A szakképzésben 60 fő vesz részt, az iskola tanulóinak többsége azonban 12-16 év közötti középiskolás, vagy az ezt követő érettségire felkészítő képzésben vesz részt.

Az iskola oktató étterme heti rendszerességgel fogadja az érdeklődő vendégeket, vállalkozókat, köztisztviselőket, baráti társaságokat, pedagógusokat és szülőket. Ebédmeghívás alkalmával szereztünk tapasztalatot a szakács és pincér tanulók szakmai felkészültségéről.

A tanulók minimális szakoktatói irányítással, valójában önállóan készítették el az ételeket, tálaltak és szolgálták fel.

Kiváló példát láttunk arra, hogy az intézményen belüli sérült és egészséges gyerekek hogyan dolgoznak együtt.

5. nap

Látogatás a Hotel Alixaresbe, ahol a szálloda igazgatója fogadott minket, tájékoztatott a szálloda szolgáltatásairól, valamint a gyakornokok foglalkoztatásáról. Különösen érdekes volt a gyakornokoktól elvárt kulcskompetenciák felsorolása. Ezt követően találkozhattunk a recepción, a konyhában, az étteremben és a karbantartó részlegen dolgozó diákokkal, valamint mentoraikkal.

A délután folyamán került sor az értékelő megbeszélésre, ahol a M.E.P. Europrojects igazgatójával közösen megadott szempontok szerint szóban és írásban is értékeltük a különböző szakmai látogatásokat és programokat.

A tanusítványok és az Europass bizonyítványok átvétele után, a csoport tagjai közösen elkészítették a csoportbeszámolót.

Összegzés

A tanulmányút különösen hasznos volt annak fényében, hogy a magyarországi szakképzés jelentős átalakulás előtt áll. A hazai gyakorlatba is átültethetők lehetnek a következő elemek:

- a szakmai követelmények kiadványban történő megjelentetése az érintetteknek (szülők, tanulók, gyakorlati munkahely)
- mentor tanuló kapcsolat (a tanuló, a mentor és az iskola szakmai igazgatója egyeztet folyamatosan a gyakorlat menetéről)
- szakmai gyakorlat során valós, életszerű feladatokat végeznek a diákok
- nyitott tanterem a helyi lakóközösség szereplői számára
- szabályozott hatáskör a külső szervekkel (pl. rendőrség) a dohányzás, egyéb káros szenvedélyek kezelése ügyében
- szakmai vizsgarendszer egyszerűsítése
- az iskolarendszer korszerűsítése: rövidebb és koncentráltabb szakmai képzés, a gyakorlat arányának növelése, több út a képzésben, a tankötelezettség 16 éves kor (ennek hatása a szakképzésre jelentkezők motiváltságában)